

Stan i ochrona środowiska w województwie pomorskim w 2019 r.

30.10.2020 r.

32,8%

Udział powierzchni prawnie chronionej w ogólnej powierzchni województwa

Powierzchnia geodezyjna województwa pomorskiego (według stanu w dniu 1 stycznia 2020 r.) wyniosła 1 832,4 tys. ha i stanowiła 5,9% powierzchni kraju. Według kierunków wykorzystania powierzchni geodezyjnej województwa największy udział miały użytki rolne (50,1% powierzchni województwa) i grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione (37,5%).

Powierzchnia obszarów prawnie chronionych o szczególnych walorach przyrodniczych w województwie na koniec 2019 r. wyniosła 601,6 tys. ha.

Wykorzystanie i ochrona zasobów powierzchni ziemi

Tablica 1. Stan geodezyjny i kierunki wykorzystania powierzchni województwa

Stan w dniu 1 stycznia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2019		2020	
	w ha		na 1 mieszkańca ^a w m ²	
Powierzchnia ogólna^b	1 832 368	1 832 368	7 818	
Użytki rolne	918 517	917 220	3 913	
w tym:				
grunty orne	698 596	697 738	2 977	
łąki trwałe	109 928	109 742	468	
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione	688 018	687 939	2 935	
Grunty pod wodami	76 521	77 081	329	
Grunty zabudowane i zurbanizowane	99 653	100 554	429	
Użytki ekologiczne	2 150	2 160	9	
Nieuzytki	41 246	41 156	176	
Tereny różne ^c	6 263	6 258	27	

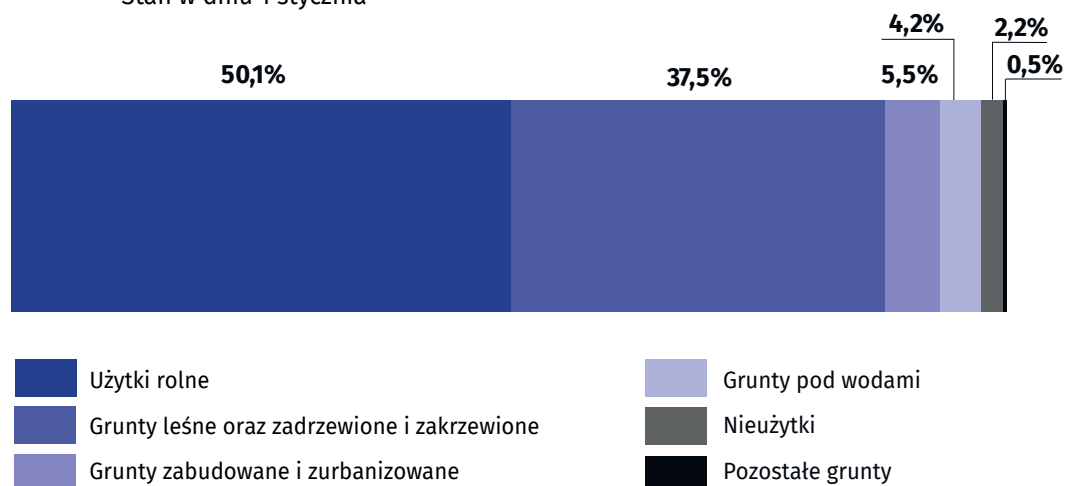
a Stan ludności w dniu 31 grudnia 2019 r. b Obszar lądowy (łącznie z wodami śródlądowymi) oraz część morskich wód wewnętrznych. c Grunty przeznaczone do rekultywacji oraz niezagospodarowane grunty zrehabilitowane, wały ochronne nieprzystosowane do ruchu kołowego.

Źródło: dane Głównego Urzędu Geodezji i Kartografii.

W końcu 2019 r. łączna powierzchnia gruntów, które utraciły całkowicie wartości użytkowe (grunty zdewastowane) oraz gruntów, których wartość użytkowa zmniejszyła się w wyniku pogorszenia się warunków przyrodniczych lub wskutek zmian środowiska oraz działalności przemysłowej, a także wskutek wadliwej działalności rolniczej (grunty zdegradowane) wyniosła 2,9 tys. ha, w tym w ciągu roku 85 ha zrehabilitowano (w 2018 r. – 73 ha).

Wykres 1. Kierunki wykorzystania powierzchni geodezyjnej województwa w 2020 r.

Stan w dniu 1 stycznia

Na koniec 2019 r. obszary prawnie chronione w województwie pomorskim zajmowały łącznie 601,6 tys. ha, co stanowiło 32,8% powierzchni ogólnej województwa i 6,0% obszarów chronionych w kraju. Dominujący udział w powierzchni obszarów objętych ochroną prawną miały obszary chronionego krajobrazu (65,5%).

Tablica 2. Powierzchnia o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chroniona

Stan w dniu 31 grudnia

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018		2019	
	w ha		w % powierzchni ogólnej województwa	na 1 mieszkańca w m ²
O G Ó Ł E M	602 122	601 625	32,8	2 567
Parki narodowe	26 219	26 224	1,4	112
Rezerваты przyrody	8 911	8 913	0,5	38
Parki krajobrazowe ^a	152 177	152 197	8,3	649
Obszary chronionego krajobrazu ^a	394 606	394 109	21,5	1 681
Stanowiska dokumentacyjne	30	30	0,0	0
Użytki ekologiczne	3 886	3 822	0,2	16
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	16 293	16 330	0,9	70

^a Bez powierzchni rezerwatów przyrody i innych form ochrony przyrody położonych na ich terenie.

Największy udział powierzchni o szczególnych walorach przyrodniczych prawnie chronionej w ogólnej powierzchni danego powiatu miały powiaty: chojnicki (58,8%), kościerski (55,0%) i gdański (51,7%), natomiast najmniejszy powiaty: malborski (8,3%), człuchowski (10,8%) i tczewski (12,7%).

Przeciętnie na 1 mieszkańca w województwie pomorskim przypadło 2 567 m² powierzchni prawnie chronionej (2 633 m² w kraju)

↓ 6,7%

Spadek w skali roku poboru wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

W 2019 r. pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności w województwie pomorskim wyniósł 209,5 hm³ (2,3% poboru wody w kraju), o 6,7% mniej niż w 2018 r.

Wykorzystanie, zanieczyszczenie i ochrona wód

Na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej pobrano 125,9 hm³ wody (60,1% poboru ogółem), na cele produkcyjne – 82,6 hm³ (39,4%), a do nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych – 1,0 hm³ (0,5%).

Tablica 3. Pobór wody na potrzeby gospodarki narodowej i ludności

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018		2019	
	w hm ³		w %	
O G Ó Ł E M	224,6	209,5	100,0	
na cele:				
Produkcyjne ^a – z ujęć własnych	89,6	82,6	39,4	
w tym wody:				
powierzchniowe ^b	76,3	68,9	32,9	
podziemne	13,1	13,5	6,5	
Nawodnień w rolnictwie i leśnictwie oraz napełniania i uzupełniania stawów rybnych	7,4	1,0	0,5	
Eksploatacji sieci wodociągowej ^c :	127,5	125,9	60,1	
wody:				
powierzchniowe	4,6	4,9	2,4	
podziemne	122,9	121,0	57,7	

a Poza rolnictwem, leśnictwem, łowiectwem i rybactwem. b Łącznie z morskimi wodami wewnętrznymi. c Pobór wody na ujęciach przed wtłoczeniem do sieci.

Zużycie wody w 2019 r. na potrzeby gospodarki narodowej i ludności kształtowało się na poziomie 185,7 hm³, w tym zużycie wody na potrzeby przemysłu stanowiło 43,4% zużycia wody ogółem, a na potrzeby eksploatacji sieci wodociągowej – 56,1%.

Do wód lub do ziemi odprowadzono 159,3 hm³ **ścieków przemysłowych i komunalnych** (o 4,9 hm³ mniej niż w 2018 r.), w tym 89,8 hm³ siecią kanalizacyjną. Oczyszczenia wymagało 137,0 hm³ ścieków, co stanowiło 6,3% ścieków wymagających oczyszczenia w kraju. W ogólnej ilości ścieków oczyszczanych 93,6% stanowiły ścieki oczyszczane metodami biologicznymi i z podwyższonym usuwaniem biogenów.

Tablica 4. Ścieki przemysłowe i komunalne odprowadzone do wód lub do ziemi

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018		2019	
	w hm ³		w %	
O G Ó Ł E M	164,2	159,3	100,0	
odprowadzone bezpośrednio z zakładów ^a	75,2	69,5	43,6	
odprowadzone siecią kanalizacyjną	89,0	89,8	54,4	
W tym ścieki wymagające oczyszczania	136,0	137,1	86,0	
oczyszczane	135,9	137,0	86,0	
nieoczyszczane	0,1	0,0	0,0	

a Łącznie z wodami chłodniczymi i zanieczyszczonymi wodami z odwadniania zakładów górniczych oraz obiektów budowlanych, a także z zanieczyszczonymi wodami opadowymi.

W 2019 r. w województwie pomorskim funkcjonowały 183 oczyszczalnie ścieków (w tym 162 oczyszczalnie komunalne). Łączna przepustowość oczyszczalni w dam³/dobę wyniosła 719,8 tys., a zasięgiem ich działania objęte było 83,1% ogółu ludności województwa.

Przeciętne zużycie wody na 1 mieszkańca w gospodarstwach domowych w 2019 r. wyniosło 34,8 m² (w 2018 r. – 35,2 m²), przy czym w miastach 36,2 m², a na wsi – 32,5 m²

↓ 5,9%

Spadek w skali roku emisji zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla) z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza

W 2019 r. zakłady uznane za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza z terenu województwa pomorskiego wyemitowały do atmosfery 17,3 tys. t zanieczyszczeń pyłowych i gazowych (bez dwutlenku węgla), o 5,9% mniej niż w 2018 r.

W 2019 r. emisja zanieczyszczeń pyłowych w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa pomorskiego wyniosła 0,1 t

Zanieczyszczenie i ochrona powietrza

W 2019 r. za szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza uznano 90 **zakładów**, które **emitowały pyły i gazy**. Urządzenia do redukcji zanieczyszczeń pyłowych posiadały 53 zakłady, a do redukcji zanieczyszczeń gazowych – 14 zakładów. Stopień redukcji wytworzonych w tych urządzeniach zanieczyszczeń pyłowych wyniósł 99,6%. Natomiast redukcja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) wyniosła 86,8%.

W 2019 r. wielkość **emisji zanieczyszczeń pyłowych** wyniosła 0,9 tys. t (3,1% emisji krajowej), o 16,6% mniej niż w 2018 r. W ogólnej emisji pyłów największy udział (72,2%) miały pyły wytworzone w procesie spalania paliw. Najwięcej zanieczyszczeń pyłowych wyemitowały zakłady zlokalizowane w Słupsku, Gdańsku i powiecie kwidzyńskim, natomiast najmniej w powiatach: sztumskim, puckim i nowodworskim.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (łącznie z dwutlenkiem węgla) w województwie pomorskim w 2019 r. ukształtowała się na poziomie 6 633,1 tys. t (3,3% emisji krajowej) i była o 1,2% niższa w stosunku do 2018 r. Wśród emitowanych zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) dominowały: dwutlenek siarki – 5,3 tys. t, tlenki azotu – 5,0 tys. t i tlenek węgla – 4,6 tys. t. Najwyższą emisję zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) odnotowano w Gdańsku oraz w powiecie kwidzyńskim i tczewskim.

Emisja zanieczyszczeń gazowych (bez dwutlenku węgla) w przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa w 2019 r. wyniosła 0,9 t

Tablica 5. Emisja i redukcja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych dla czystości powietrza

WYSZCZEGÓLNIENIE	2018	2019
Zakłady szczególnie uciążliwe dla czystości powietrza ^a (stan w dniu 31 grudnia)	91	90
w tym wyposażone w urządzenia do redukcji zanieczyszczeń:		
pyłowych	51	53
gazowych	13	14
Emisja zanieczyszczeń:		
w tys. t:		
pyłowych	1,0	0,9
w tym pyły ze spalania paliw	0,7	0,6
gazowych	6 712,7	6 633,1
w tym: dwutlenek węgla	6 695,3	6 616,6
dwutlenek siarki	5,3	5,3
tlenek węgla	5,0	4,6
tlenki azotu	5,2	5,0
na 1 km ² w t:		
pyłowych	0,1	0,1
gazowych (bez dwutlenku węgla)	1,0	0,9
Zanieczyszczenia zatrzymane w urządzeniach do redukcji zanieczyszczeń:		
w tys. t:		
pyłowe	315,2	209,0
gazowe (bez dwutlenku węgla)	116,7	108,0
w % zanieczyszczeń wytworzonych:		
pyłowych	99,7	99,6
gazowych (bez dwutlenku węgla)	87,0	86,8

a Emitujące pyły, gazy lub równocześnie pyły i gazy.

1 024,3 tys. t

Odpady wytworzone w ciągu roku
(z wyłączeniem odpadów komunalnych)

W 2019 r. badaniu poddano 94 zakłady przemysłowe, które wytworzyły o 1 084,4 tys. t odpadów (bez odpadów komunalnych) mniej w odniesieniu do 2018 r.

W przeliczeniu na 1 km² powierzchni województwa wytworzonych zostało 55,9 t odpadów (bez odpadów komunalnych)

Odpady

Największa ilość **odpadów przemysłowych** została wytworzona w powiecie kwidzyńskim (327,8 tys. t), w Gdańsku (144,5 tys. t) i Gdyni (86,0 tys. t), a najmniejsza w Sopocie (3,5 tys. t) oraz w powiecie chojnickim (4,1 tys. t) i nowodworskim (7,9 tys. t).

W 2019 r. w województwie pomorskim zebrano 868,9 tys. t **odpadów komunalnych**, z czego 81,3% pochodziło z gospodarstw domowych. Wśród 280,9 tys. t odpadów wyselekcjonowanych zebranych na terenie województwa przeważyły odpady biodegradowalne, szkło oraz zmieszane odpady opakowaniowe, które stanowiły odpowiednio 36,4%, 14,5% i 12,3%.

Tablica 6. Odpady wytworzone^a i dotychczas składowane (nagromadzone) w 2019 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	W tys. t	W % wytworzonych
Odpady wytworzone w tys. t	1 024,3	100,0
poddane odzyskowi ^b	213,4	20,8
unieszkodliwione ^b	53,7	5,2
w tym składowane ^c	33,1	3,2
przekazane innym odbiorcom	675,4	65,9
magazynowane czasowo	81,8	8,0

a Z wyłączeniem odpadów komunalnych. b We własnym zakresie przez wytwórcę. c Na składowiskach i w obiektach unieszkodliwiania odpadów wydobywczych (w tym hałdach i stawach osadowych) własnych i innych.

↑ 13,8%

Wzrost w skali roku nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska
(w cenach bieżących)

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska (w cenach bieżących) w województwie pomorskim poniesione w 2019 r. wyniosły 690,6 mln zł, co stanowiło 5,6% krajowych nakładów przeznaczonych na ten cel. W odniesieniu do 2018 r. wysokość poniesionych nakładów zwiększyła się o 13,8%.

Ekonomiczne aspekty ochrony środowiska

Wśród omawianych **nakładów na środki trwałe służące ochronie środowiska** (w cenach bieżących) największy udział miały nakłady poniesione na gospodarkę ściekową i ochronę wód (60,7% nakładów ogółem). Na ochronę powietrza atmosferycznego i klimatu przeznaczono 18,2%.

Nakłady na środki trwałe służące gospodarce wodnej wyniosły 156,3 mln zł, co oznacza wzrost o 13,0% w odniesieniu do 2018 r., a największe nakłady zostały poniesione na ujęcia i odprowadzenia wody (58,3%).

Nakłady na środki trwałe służące ochronie środowiska i gospodarce wodnej w przeliczeniu na 1 mieszkańca w województwie pomorskim w 2019 r. ukształtowały się na poziomie 362 zł

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Gdańsku
Dyrektor Jerzy Auksztol
Tel: 58 76 83 130

Rozpowszechnianie:
Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 58 76 83 210
e-mail: A.Sarnowska@stat.gov.pl

Współpraca z Mediami:
Zbigniew Pietrzak
Pomorski Ośrodek Badań Regionalnych
Tel: 58 76 83 175
e-mail: Z.Pietrzak@stat.gov.pl

www.gdansk.stat.gov.pl

@Gdansk_STAT

@GłównyUrządStatystyczny
@urządstatystycznygdansku

Powiązane opracowania

[Ochrona środowiska w województwie pomorskim w latach 2011-2015](#)
[Stan i ochrona środowiska w województwie pomorskim w 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych – Stan i Ochrona Środowiska](#)
[System Monitorowania Rozwoju STRATEG](#)
[Dziedzinowe Bazy Wiedzy – Środowisko \(Ochrona Przyrody, Leśnictwo, Stan i Ochrona Środowiska\)](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Grunty zdegradowane](#)
[Grunty zdewastowane](#)
[Magazynowanie odpadów](#)
[Ochrona powietrza](#)
[Ochrona przyrody](#)
[Ochrona środowiska](#)
[Ochrona wód](#)
[Oczyszczalnia ścieków](#)
[Odpady](#)
[Ścieki](#)
[Zanieczyszczenia gazowe](#)
[Zanieczyszczenia pyłowe](#)
[Zużycie wody](#)